Ч. 277. Субота 25 (12) грудня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К—·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З палати послів. — Угорский сойм.

На передвчерашнім засїданю палати послів приступлено з черги до нарад над уповновласнюючим законом і законом о центральній торговици для худоби. Аби дати послам можність записати ся до голосу, заряджено 15-мінутову перерву.

По перерві промовляв насамперед справоздавець п. Повше. П. Лущкевич висказав побоюваня на случай принятя предложеня. Галицке рільництво мусїло би уважати принятє тих договорів великим нещастєм. Головно в довозї мяса лежить велика небезпечність. Против улекшеня довозу збіжа сторонництво бесїдника нїчого би не мало. Довіз мяса буде шкідливий для годівлї худоби в Галичинї, бо худоба то одиноке средство єствованя рільників в тім краю. Для сторонництва бесїдника мусить бути рішаючою ухвала галицкого сойму против закона о тій повновласти. Також договор з Румунією для Галичини дуже шкідливий, особливо для найбіднїйшої верстви сїльского населеня. Закон о піднесеню годівлї не є відповідним відшкодованєм. Сума признана Галичинї незвичайно мала. Польске сторонництво людове буде отже голосувати як против уповновласнюючого закона так і против договору з Румунією.

П. Чех (молодочех) заявив, що помимо опозицийного становища супротив правительства, буде голосувати за договором, яко конечним зі взглядів господарских.

П. Шельцль (нїмецкий народовець) заявив ся за договорами в інтересї заграничної полїтики держави.

П. Губер (нїмецкий аґрарий) промовляв против договорів.

П. Пльой заявив ся яко Словінець за договорами, для удержаня добрих відносин з балканьскими державами.

П. Грібар, також Словінець, промовляв за договорами, хоч славяньска Унїя займає опозицийне становище. Обговорював процес Фрідюнґа, в котрім, на погляд бесїдника, уряд справ заграничних скомпромітував ся перед цїлим дипльоматичним сьвітом, уважаючи правдивими документи, які можна було на перший погляд розпізнати яко фальшиві.

В голосованю принято закон о піднесеню годівлї худоби і утвореню центральної торговицї для продажи худоби в другім і третім читаню.

Відтак голосовано над уповновласнюючим законом для правительства.

§. 1 обіймаючий договір з Румунією принято 277 голосами против 155.

§. 2 дотикаючий договорів з Сербією, Болгарією і Чорногорою принято в поіменнім голосованю 243 голосами против 181. Принято і дальші параґрафи, а відтак цїлий закон також в третім читаню. (Живі довготреваючі оплески).

З черги ухвалила палата на внесенє реґуляміновоі комісиї збільшити число віцепрезидентів з 5 на 7, а відтак ухвалено в другім і третім читаню договор з Румунією о охоронї прав писателїв. Принято закон о продовженю обовязуючої сили закона з р. 1891 о конзулярнім судівництві. Ухвалено відступити всї внесеня о запомоги з причини елементарних нещасть правительству до розслїду і можливого полагодженя.

Відтак заявив президент, що намірює приступити до дискусиї над зголошеними наглячими внесенями. Внескодавець пос. Войта, чеський аґрарий, не явив ся в палатї, супротив чого утратив голос. Президент закрив відтак засїданє, вказуючи на важні працї, довершені в сесиї і пожелав послам веселих сьвят.

В угорскім соймі вели ся наради над вне-

24)

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

(Дальше).

Хто би погадав, що навіть і людска зьвірскість знаходить признанє і пошановок в памятках, які по ній лишають ся! В одній сали берлиньского музея — але так само й в многих инших музеях — зберігають ся всїлякі прилади, що колись служили до траченя людий, між иншими також топори і ковбани „найславнїйших“ берлиньских катів Райндля і Кравтса. Але топір ката Райндля то не оригінальний, лиш зроблений докладно на взорець правдивого, котрий закупило було паноптікум Кастана за 1500 марок (1800 К). Але й сей підроблений топір музеальний набрав історичного значіня. Коли в серпни 1878 р прийшло ся тратити Макса Гедля, котрий виконав був замах на нїмецкого цїсаря Вільгельма І., показало ся, що кат Кравтс не має топора, бо від богато лїт нїкого вже не тратили. Отже тодї позичено єму з музея той підроблений топір і він відрубав ним голову Гедльови та поклав єї після старого звичаю катів трупови між ноги.

Як бачимо, то й кати мають свої церемонії. Ся церемонія відбула ся була послідний раз при траченю Гедля і від того часу пішла була в непамять, аж єї відновив вроцлавский кат при траченю Геппіґа.

Славний, також історичний топір знаходив ся ще в 1906 р. в руках давнїйшого даньского ката Сейструпа в Копенгазї. Нинї може він вже в якімсь музею, бо Сейструп хотів вже давнїйше єго продати. Топір сей нагадує сумну історию, котра може послужити доказом, що від зьвірскости не вільні й короновані голови та показати, як то поправдї нераз верховодять в державі і панують не ті, що засїдають на тронї, а лиш ті, що стоять найблизше престола та всїлякі їх дворяки, котрі передовсїм свій власний інтерес мають на оцї і в тім напрямі уживають свого впливу. Топір сей складає ся з широкого вістря, зробленого на старосьвітский лад і з чорного різьбленого топориска з букового дерева, оббитого богато срібною бляхою, до котрого прищурублене вістрє. На вістрю вибита точечками дата страченя, яке відбуло ся дня 28 цьвітня 1772 р. Того то дня було, що даньска королева-вдовиця, Юліянна Мария, як єї називали „люта баба з роду Вольфенбітлїв“ дивила ся з Хрістіянсборґа, як даньскому міністрови Струензе відрубали тим топором насамперед праву руку, відтак голову, а наконець і розчвертували єго. Она в своїй зьвірскости так тим втїшила ся, що аж зачала руки затирати і крикнула: „А то був товстий хлописко!“

Історія сего страченя коротко слїдуюча: На даньскім престолї засїв був з початком 1766 р. молодий 17-лїтний король Християн VII., котрого розпуздана розпуста, підсувана єму дворяками, так вже була єго фізично знищила, що у него зачинали вже показувати ся слїди божевільности. Тогож року, коли він вступив на престол, оженили єго з молодшою від него о два роки сестрою анґлїйского короля Юрия III., Каролиною Матильдою, людиною дуже красною, найкрасшою між дамами на королївскім дворі в Копенгазї. Кілько разів она показала ся на улици зі своїм чоловіком, то люди лиш насьмівали ся з него. Але такий король був якраз добрий для дворяків, котрі поправдї панували і то робили, що хотїли.

Під ту пору жив в Альтонї лїкар і міский фізик Іван Фридрих Струензе, котрого батько був протестантским сьвященником. З припорученя ґрафа Ранцав-Ашеберґа став Струензе в червни 1767 р. прибочним лїкарем короля Християна VII., котрий тодї їздив по Европї. В два роки опісля вернув він з королем до Копенгаґи а коли тут вилїчив з тяжкої недуги дволїтного сина королевої, так собі єї позискав, що она зробила єго своїм вірником в своїм нещасливім положеню. Бо треба знати, що она не лиш не мала нїякого житя з придуркуватим, мало що не божевільним королем, але ще й мачоха короля, згадана повисше королева-вдовиця Юліянна Мария і бабка короля, королева-вдовиця Софія Маґдалина дуже єї ненавидїли.

Серед таких обставин не дивота, що межи молодою і хорошою а нещасливою в подружу королевою а молодим, хорошим і високо образованим лїкарем завелись любовні зно-

сенєм п. Голльо о висланє адреси до Монарха в справі утвореня самостійного угорского банку з днем 1 січня 1911 р. То внесенє підпер пос. Банфі. Міністер торговлї Кошут зложив коротку заяву, в котрій підніс, що і він був би за утворенєм банку від 1911 року, коли би знав, що то можливе.

Відтак Векерлє в довшій промові виступив против внесеня. Перебивали єму дуже часто члени сторонництва Юшта. Векерлє заявив, що так як посли мають право ухвалювалювати закони, так само не можуть відмовити Монархови права вета. Доказував, які шкоди вийшли би для Угорщини на случай утвореня самостійного банку. Потерпів би внаслїдок того угорский кредит і валюта. Бесїдник заявив, що не єсть правдою, немов би цїла публична опінія на Угорщинї була за самостійним банком, противно богато фахових інституций і банків заявило ся против того. Так само заявили ся фахові круги в Хорватиї і Славониї, а заграничні фінансисти заявили, що коли розходить ся о позичку, то першим услівєм єсть удержанє банкової спільности. (Крики і голосні протести сторонників Юшта). Остерігаю отже панів — говорив др. Векерлє — перед ставленєм реченця, бо як вже найблизша будучність покаже, такого реченця не буде можна додержати.

По другій промові п. Голля внесенє его принято 133 голосами против 89. Члени сторонництва Юшта здержали ся по більшій части від голосованя. — Слїдуюче засїданє угорского сойму відбуде ся по лат. сьвятах дня 28 с. м.

Новинки.

Львів, дня 24 грудня 1909.

— **Іменованя і перенесеня.** П. Мінїстер просьвіти іменував Ст. Кордубу, заст. учителя в учительскій семинариї в Самборі, головним учителем в семинариї в Сокали. — Краєва Рада шкільна іменувала заступником учителя Адама Дуткевича в V ґім. у Львові і дра Марию Кадиївну заступницею учительки в женьскій семинариї в Перемишли. — П. Мінїстер просьвіти іменував віцесекретаря Мінїстерства, дра Тадея Ріттнера, секретарем в Мінїстерстві просьвіти. — П. Намістник перенїс лїкарів повітових: дра Вінкент. Ґловіньского зі Львова до Рудок, дра Івана Опеньского з Жовкви до Львова а концепіста санїтарного дра Врублевского з Рудок до Жовкви.

— **VII кл. ранґи** признало Мінїстерство просьвіти головним учителям в учительских семинариях: о. Евг. Гузарови і Едв. Павловскому в мужескій учительскій семинариї у Львові, Стан. Вілзї в муж. учит. семинариї в Коросні, Теод. Біленькому, Ст. Ґлоґовскому і Ів. Сїлецкому в муж. учит. семинариї в Самборі, Ад. Покорному і Каз. Радваньскому в муж. учит. семинариї в Сокали і Людв. Новіцкій, голов. учительцї в женьскій семинариї у Львові.

— **Службу сїльского листоноса** заводить дирекция почт і телеґрафів з днем 1 січня 1910 при урядї почтовім в Голини в двох районах з тижднево 3-разовими ходами для місцевостий Кадобна, Кропивник, Тужилів і Котятичі. Місцевости Кадобна і Кропивник буде обходити сїльский листонос в понедїлки, середи і пятницї, а місцевости Тужилів і Котятичі ві второк, четверги і суботи.

— **Репертуар руского театру в Бродах.** (Саля „Тов. Музичного". Початок о год. $7^1/_2$ вечером).

В суботу, дня 25 с. м. „Барон циганів", оперета в 3 дїях Штравса.

В недїлю, дня 26 с. м. „Нещасне кохане", народний образ зі співами і танцями І. Манька.

Опісля театр їде до Дрогобича.

— **Дрібні вісти.** Посол Онишкевич зложить посольский звіт в Самборі в четвер дня 30 с. м. о 12 год. в полудне в сали „Народ. Готелю". — В Бродах відбудуть ся дня 27 с. м. о 1 год. сполудня загальні збори тов. Руско-Україньска Бурса. — Землящтво „Русь" в Градци змінило свою назву на „Січ". Головою сего землящтва єсть Ів. Цеглиньский ст. пр., заступником Ром. Слюзар ст. пр., а секретарем Юл. Юхнович, ст. філ. — З дн. 1 січня можна буде на стациях зелїзничих Львів, Перемишль, Станиславів, Тернопіль і Коломия дїставати білети їзди з написями в 3 мовах: польскій, рускій і нїмецкій. На прочих стациях появлять ся такі білети аж пізнїйше, бо доси не можна було так великої скількости видрукувати. — В Бібрцї арештувала жандармерия одного з тої ватаги злодїїв, котрі недавно тому обрабували склеп купця Вінда і добирали ся до каси тамошного товариства задаткового, але наполохані жандармом втекли і лишили візок зі зрабованими річами. Єсть ним знаний злодїй Абрамко Рот, котрий однак не хоче признати ся до крадежі і видати спільників. — В 11 місяцях сего року засуджено в Росиї на кару смерти 1318 осіб, а на редакторів наложено 165 кар у висотї 77.725 рублїв. — П. Р. Злотницкий згубив срібний годинник з ланцушком вартости 100 К. — Властителеви фільварку в Словітї перемишляньского повіта втекли тиждень тому назад 4 лошаки і доси не можна їх було відшукати. — Властителя бюра лїкарскої поради дра Лїнявского в Берлинї напав перед кількома недїлями накладник Гартман і так набив по лици, що др. Лїнявский в наслїдок того хорував довший час. Суд засудив тепер Гартмана на заплаченє дрові Лїнявскому 95.000 марок (114.000 К) відшкодованя.

— **Скритоубийчий напад.** Із Станиславова доносять: Оногди вечером вертав возом до Станиславова тамошний землемір Шраґер, що переводив поміри в Посїчи коло Лисця. Коли переїзджав через лїс, стрілив хтось до него кілька разів з поза корчів і поцїлив 3 кулями в лице. Зранений в наслїдок упливу крови зімлїв. Візник не стративши притомности пігнав з пораненим до Лисця, де лїкар виймив кулю і обвязав рани. Повідомлена о тім жандармерия виcлїдила виновника і арештувала его. Єсть ним якийсь Ільків, син побережника з Лисця, котрий того дня вийшов з рушницею з дому а день перед тим відгрожував ся, що мусить убити властителя лїса в Посїчи Ем. Адлеберґа, котрий що дня вечером їздить попри лїс до Станиславова. З причини темноти і мраки Ільків взяв Шраґера за Адлеберґа і стрілив до него гадаючи, що застрілить властителя лїса. Ількова відставлено до вязницї.

— **Про „Родину"**, товариство руских робітників у Відни, котре своїми статутами і напрямом нагадує львівску „Силу", доносять з Відня до „Руслана": В день сьв. Николая відбули ся загальні збори „Родини". Голова п. Мик. Кошак представив розвиток товариства і дїяльність видїлу, підніс працю тих людий зпоміж членів товариства і зпоза него, які веденєм курсу для неграмотних і просьвітними викладами стремїли до піднесеня духового уровеня членів товариства, та подав до прилюдного відома радісну подію, що в товаристві завязав ся осібний запомоговий фонд в цїли несеня помочи членам на случай безробітя. Відтак слїдував звіт секретаря, касиєра, бібліотекаря, голови запомогового і забавового комітету та контрольної комісиї. Потім вибрано видїл і контрольну комісию. Головою товариства став п. Мик. Кошак, а головою контрольної комісиї о. Он. Воляньский. Інтерес-

---

сини і дійшло до того, що Струензе став в липни 1771 р. найвисшим достойником в державі і одержав титул ґрафа. Він зачав тепер заводити нові порядки в державі і старав ся передовсїм піднести добробит і просьвіту в державі та розширити і укріпити свободу горожаньску. Він завів необмежену свободу праси в Данії, впорядкував фінанси, установив рівність перед правом, скасував тортури, зменшив панщину та наказав строгий вибір при обсадї посад урядничих. То противило ся інтересам шляхти і урядників та обурювало їх. Треба отже було позбути ся Струенза. До того сполучили ся мачоха Християна VII. і єї син Фридрих а до них прилучили ся ще секретар кабінетовий Ґульдберґ, ґр. Ранцав-Ашенберґ, полковник Келлєр і др. В ночи з 16 на 17 січня 1772 впали заговірники до спальнї короля і змусили его підписати дві грамоти: одну, що іменувала ґенерал-майора Айхштедта комендантом Копенгаґи, а другу, котра надавала сему й полковникови Келлєрови необмежену власть. Відтак казали єму підписати 15 приказів арештованя, отже против Струенза, его брата Кароля, приятеля ґр. Брандта і других его приклонників. Лиш з великим трудом дав ся король наклонити, щоби підписав також приказ арештованя і своєї жени, королевої Каролїни Матильди.

Маючи такі документи в руках, арештував Келлєр Струенза а Ранцав королеву. Струенза і ґр. Брандта замкнено на цитадели. Слїдство против Струенза і его товаришів поручено комісиї з девятьох членів, між котрими був і заговірник Ґульдберґ. Рівночасно з Струензом арештовано в ночи з 28. на 29. січня 1772 р. і королеву та вивезено єї до Кронборґ, „кріпости над морем", де она через чотири місяцї, розлучена зі своїми дїтьми, могла лиш їх воскові портрети обливати сльозами. Дня 20. лютого 1772 станув Струензе перед своїми судиями і стративши всяку енерґію і відвагу, зрадив молоду королеву. Дня 9. марта пішла друга комісия до Кронборґа до королевої і тут хитрим способом узискали від неї підпис на зізнанях Струенза. Їй сказали, що она вирятує Струенза від смерти, коли признасть ся, що мала любовні зносини зі Струензом.

Аж той підпис довершив всего лиха. Струенза і его приятеля ґр. Брандта засудили на смерть тай виконали вирок в новисший спосіб, заострений ще тим, що насамперед убили і почвертували ґр. Брандта а відтак аж то само зробили й Струензови. Короля змусили взяти розвід з королевою, котру на жаданє Анґлїї вивезли до міста Целлє в Прусах, де она дня 10. мая 1775 р. померла. В Данії тимчасом запанували мачоха кор. Християна і єї син, зведенюк та й тоті двораки, що їм помогли прийти до власти.

Звязаний в той спосіб з долею нещасливої королевої і єї мінїстра Струензів топір знаходив ся в посїданю трох даньских катів а імена їх знаходять ся вириті на срібній бляхі на топориску. Сейструп одержав его від свого попередника в 1877 р., коли обняв по нїм уряд ката і держав его в чорній скринцї, виложеній червоним сукном. О той топір як і другі „знаряди" належачі до него, т. є. о червону лавку і ковбан завів ся був межи Сейструпом а мінїстром справедливости завзятий спір, бо мінїстерство давало за ті „знаряди" всего лиш 400 даньских корон а кат був того переконаня, що сам історичний топір, котрий важив девять і пів фунта, варт був тисячі і не хотів его дати. Внаслїдок того хоч Сейструп вже давно подякував був за службу, мінїстерство не хотїло предложити его королеви до пенсиї, хоч тимчасом розписало було конкурс на нового ката.

Сейструп мав ще й другий топір, котрий важив 12 фунтів а котрим за 29 лїт свого урядованя трох людий зглядив зі сьвіта. О тім розповідав він дуже докладно. Два траченя в сїмдесяти роках відбували ся публично при здвизї многих тисячів народа. В чорнім фраку, в білій краватцї і білих рукавичках приступив він до засудженого, коли вже его помічник звернув его лиш на червону лавку, прикрубовував єму через плеча і через голову два зелїзні обручі, щоби засуджений не міг рушити ся, запихав в ковбан дві дощинки з правого і лївого боку голови засудженого, щоби той не видїв, як він замахне ся топором і тодї за одним замахом відрубав єму голову.

Кат той розповідав, що траченє чоловіка не робило на него нї найменшого враженя, але многі з людий, котрі придивляли ся его роботї, мужчини і женщини млїли і падали на землю або з криком втїкали. При перших двох траченях помагав єму помічник, котрому він платив за кождий раз двайцять корон; при послїднім він сам дав собі раду.

(Дальше буде).

ними причинками до змальованя настрою товариства „Родина“ є два факти. Перше, що виклад на тему „культура матер. наук. естет. мор. і релігійна та єї значінє для тов. „Родина“ як і виклад про „розвиток політичних форм держави“ — оба виклади голошені зі становища христіяньско-католицкого сьвітогляду викликали загальний інтерес і симпатию. Друге то, що коли гість п. Трильовский зазначив потребу злуки робітників з інтеліґенциєю і конечність згоди в товаристві, розлягли ся грімкі оплески одобреня. Бесіду п. Триль. викликала та обставина, що деякі одиниці хотіли під знаменем оклику „робітник для робітника“ викликати в товаристві якийсь антаґонізм між робітниками „руками“ а робітниками „головою“. По загальних зборах зачала ся забавна часть сходин, на яких в імени товариства о. Он. Воляньский зложив желаня п. Кошакови, урядникови в міністерстві прилюдних робіт, заслуженому голові, з нагоди єго іменин. Співи і товариска гутірка протягнули ся поза північ.

— **Про убийство** шефа тайної поліциї російскої, полковника Карпова, ходять тепер дві чутки. Опозицийні партиї в Петербурзі доказують, що Карпов став ся жертвою таки самої тайної поліциї. Поліция хотіла похвалити ся перед царем і показати, що викрила заговір на житє царя, отже на заряджене самого Карпова лагодила вибух. Лиш нещасливим случаєм стало ся, що настав таки справді вибух і згинув той, хто єго приготовляв. Помешканє, в котрім згинув Капов, було льокалем, котрий винаймила сама поліция на сходини з провокаторами революцийного руху. З другої сторони знов кажуть, що той якийсь Вознесеньский був революціонером, котрий пішов тайній поліциї на службу лиш длятого, щоби убити єї шефа.

Після петербурґского кореспондента „Berl. Tageblatt-у“ убийство мало відбути ся в слідуючий спосіб: Полковник Карпов зайшов до другої комнати, де незнакомий, котрий там був, приближив ся до дверий, ніби щоби їх отворити. В дійстности однак доторкнув ся він електричного проводу, котрий був сполучений з динамітовою бомбою і настав страшний вибух, котрого жертвою став ся Карпов. Товариша Карпова поранило так тяжко, що він і до нині не відзискав притомности.

Арештований Вознесеньский не зізнав нічого. Запитаний про фальшиві пашпорти, які при нім знайдено, сказав, що був функціонарем тайної поліциї російскої і длятого потребував таких паспортів. Правительство російске знайшло ся тепер у великім клопоті, бо коли би справді показало ся, що Карпов сам приготовляв замах, щоби ним доказати свою ревність, то був би се лиш один доказ більше, що ціла російска тайна поліция то обманці і дурисьвіти послїдного сорта; коли же убийства доконав дійстно якийсь революціонер, то був би се лиш доказ, що революціонери уміли дібрати ся вже й до тайної поліциї та зачинають поволи обчисляти ся з нею. Президент міністрів Столипін мав одержати докази, що революціонери підняли дійстно акцию против всїх начальників поліциї в Росиї.

— **Нещасливі пригоди.** На площи Стрілецкій сполошили ся вчера коні господаря Івана Богача з Ґаїв, перепудившись над'їзджаючого самоїзду. Богач не міг вдержати сполошених коний і впав під власний віз, котрий так єго тяжко покалїчив, що аж стация ратункова мусїла подати єму першу поміч. — На ул. Трибунальскій знов переїхав якийсь розвозитель хліба 78-лїтну жебрачку Каролину Шушкевич, так тяжко, що єї в безнадійнім стані відвезено до шпиталю.

— **Крадежі.** Колиб судити з числа і способу крадежий у Львові, то можна би сказати, що Львів належить справді до великих міст з характером европейским. До Львова налазило ся справді тілько всїлякої зволочи з краю і заграниці, головно з Росиї, що нині від неї вже годі обігнати ся. А то треба признати, що заграннична зволоч найнебезпечнїйша, з неї найспритнїйші злодії, а того, котрий тепер лазить по домах і витуманює всїляке оружиє, треба мабуть також зачислити до сеї катеґориї. До помешканя п. Кароля М., комісаря повітового, при ул. Зеленій, зголосив ся вчера якийсь мужчина лїт около 32 і сказав жінцї п. М., що з припорученя п. М. прийшов від рушникаря п. Янковского по рушницю до направи. Пані М. не хотїла видати рушниці і казала принести собі поручене на письмі від свого мужа. Злодій пішов а по якімсь часї вернув знову, але вже з білетом п. М. і сказав, що п. М. не мав часу писати, лиш дав на знак свій білет. Пані М. видала тоді рушницю а злодій розібрав єї ще зовсїм спокійно в кухни і вийшов. Коли п. М. вернув домів, показало ся, що не знав о нічім, а злодій мабуть в якийсь хитрий спосіб роздобув десь єго білет і виказав ся ним та забрав рушницю.

† **Померли:** О. Григорий Гойванович, парох в Яблонові, галицкого деканата, помер дня 16 с. м. в 69-ім році житя. — Олександер Гриневецкий, емер. секретар суду, бувший радний міста і член всїх руских товариств в Тернополи, упокоїв ся дня 21 с. м. в 66 році житя. — Померли у Львові: Алексaндер Голюка, емерит. ревідент Виділу краєв. в 59 р. житя; — Иосиф Вінгард, емерит. старш. інспектор податковий в 85 році житя.

Телеґрами.

Будапешт 24 грудня. Вчера вечером відбули ся три социялїстичні збори в користь загального голосованя. В ухваленім внесеню заявляють угорскі робітники, що з радостию підопруть правительство, котре стане на основі загального тайного безпосередного права виборчого. Участники зборів зробили перед помешканєм десиґнованого президента міністрів Люкача овацию, підносячи оклики: Най жиє загальне голосованє! Най жиє Люкач! Перед льокалем партиї Кошута підношено оклики против Кошута.

Будапешт 24 грудня. Всї часописи обговорюють місию Люкача. „Pest. Lloyd“ думає, що він зверне ся передовсїм до партиї Юшта. Коли Люкачеви не удасть ся утворити більшости парляментарної з дотеперішних партий, то буде мусїв вибрати иншу дорогу.

Ст. Люїс 24 грудня. В копальни вугля коло Герінґ (Ілїнайс) настав вибух ґазів. Згинуло 50 гірників.

Атини 24 грудня. Міністер війни подав ся до димісиї.

Барцельона 24 грудня. Внаслїдок сильної бурі і зливи в цїлій Іспанії полученя телеграфічні і телефонічні в многих місцях поперериване, а рух зелїзничий до Португалії здержаний.

Атини 24 грудня. Король підписав декрет іменуючий полковника Цорбаса і кількох инших проводирів лїґи ґенералами.

Надіслане.

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від **6·00** вечером до **5·59** рано суть означені підчеркненєм чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: **2^{30}**, 5·50, 7·25, **8^{55}**, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, **8^{40}**, 9^{50}
*) З Тарнова.
З Підволочиск: 7·20, 12·00, **2^{15}**, 5·40, 10·30.
З Черновець: **12^{20}**, 5^{45}*), 8·05, 10·20*), **2^{05}**, 5·53, **6^{40}**, 9^{30}.
*) Із Станиславова, *) З Коломиї.
Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11^{00}.
З Самбора: 8, 9·57, 2, 9^{00}.
З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50
З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 6·15, 10^{12}.
З Підгаєць: 10·54, 7·26*), 9·44, 6·29*), 11·55*)
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“

З Підгаєць: 10·38, 7·10*) 9·28, 6·13*), 11·3?*)
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 8·15, 8^{20}.
„ 1/6 до 30/9 3·27, 9^{35}.
„ 2/7 до 30/9 5·30.
в неділї і р. к. сьвята: від 1/5 до 31/5 3·27, 9^{35}.
З Янова:
що дня: від 1/5 до 30/9 1·15, 9^{25},
в неділї і р. к. сьвята: від 2/5 до 12/9 10·10.
Зі Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10·15.
З Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 до 22/9 11^{45}.
З Винник що дня 3·44.

Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: **12^{45}**, 3^{50}, **8^{25}**, 8·40, **2^{45}**, 3·30*), 6^{12}, **7**, 7·35, 11^{15}.
*) до Ряшева.
До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, 8^{00}, 11^{10}.
До Черновець: **2^{50}**, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), 6^{00}*), 10^{38}.
*) до Станиславова, *) до Коломиї.
До Стрия: 7·30, 1·45, 6^{55}, 11·25.
До Самбора: 6, 9·05, 3·40, 10·45.
До Сокаля: 6·14, 11.05, 7^{10}, 11^{35}*)
*) до Рави руск. (лиш в неділї).
До Яворова: 8·20, 6^{30}.

З „Підзамча“:

До Підволочиск: 6.35, 11, **2·31**, 8^{39}, 11^{32}.
До Підгаєць: 5·35*), 6·12, 1·30*), 6^{30}, 10·35*).
*) до Винник.

З „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 5·53*), 6·32, 1·49*), 6·50, 10·54*).
*) лиш до Винник.

Поїзди льокальні.

До Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 7·21, 3·45
„ 1/6 до 30/9 2·30, 8^{34}.
„ 1/7 до 31/8 5·50.
в неділї і р. к. сьвята від 1/5 до 31/5 2·30, 8^{34}
від 1/6 до 30/9 12·41.
від 1/7 до 31/8 9·—.
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9 10·10, 3·35
в неділї і р. к. сьвята від 2/5 до 12/9 1·35
До Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 30/7 до 12/9 10·35.
До Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 2·15.
До Винник що дня 5^{30}.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительской в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповідання.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Грімів, бр 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова-Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповідання, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвінаі, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґунфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хліба (з французского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповідання, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Анічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з французского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).